

LABORATOR 9

INTEGRAREA ECUAȚIILOR DIFERENȚIALE

1. Metoda aproximațiilor succesive a lui Piccard

Problemă Fie ecuația diferențială cu variabile separabile $xy' - y = y^2$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=1, y_0=2$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda aproximațiilor succesive a lui Piccard pe intervalul $[x_0, x_0+1]$.

Indicație: Ecuația diferențială se rescrie sub forma

$$y' = \frac{y + y^2}{x} \quad x_0 = 1, y_0 = 2$$

Metoda aproximațiilor succesive constă în a construi un șir de funcții $y_0(x), y_1(x), \dots, y_n(x)$, date de relația

$$y_n(x) = y_0(x) + \int_{x_0}^x f(x, y_{n-1}(x)) dx$$

Program

Variabilei x i se atribuie valorile:

$x := 1, 1.1..2$

Se declară condițiile initiale:

$x_0 := 1$

$y_0(x) := 2$

Se definesc integralele:

$$y_1(x) := y_0(x) + \int_{x_0}^x \frac{y_0(x) + y_0(x)^2}{x} dx$$

$$y_2(x) := y_0(x) + \int_{x_0}^x \frac{y_1(x) + y_1(x)^2}{x} dx$$

$$y_3(x) := y_0(x) + \int_{x_0}^x \frac{y_2(x) + y_2(x)^2}{x} dx$$

Afişarea rezultatelor:

x =	y0(x) =	y1(x) =	y2(x) =	y3(x) =
1	2	2	2	2
1.1	2	2.572	2.719	2.746
1.2	2	3.094	3.665	3.9
1.3	2	3.574	4.823	5.672
1.4	2	4.019	6.174	8.311
1.5	2	4.433	7.699	12.099
1.6	2	4.82	9.379	17.347
1.7	2	5.184	11.2	24.38
1.8	2	5.527	13.146	33.536
1.9	2	5.851	15.204	45.156
2	2	6.159	17.362	59.582

Aplicații:

1. Fie ecuația diferențială liniară $y' = y \tan x + \cos x$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=0, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda aproximațiilor succesive a lui Piccard pe intervalul $[x_0, x_0+1]$.

2. Fie ecuația diferențială omogenă $3xyy' = x^2 + y^2$ $xy>0$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=1, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda aproximațiilor succesive a lui Piccard pe intervalul $[x_0, x_0+1]$.

3. Fie ecuația diferențială omogenă $y' = \frac{x-y}{x+y}$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=0, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda aproximațiilor succesive a lui Piccard pe intervalul $[x_0, x_0 + 1]$.

2. Metoda Euler

Problemă Fie ecuația diferențială omogenă $3xyy' = x^2 + y^2$ $xy > 0$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0 = 1, y_0 = 1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Euler pe intervalul $[1, 2]$.

Indicație: Ecuația diferențială se rescrie sub forma

$$y' = \frac{x^2 + y^2}{3xy}, \quad x_0 = 1, y_0 = 1.$$

Program

$f(x, y) := \frac{x^2 + y^2}{3 \cdot x \cdot y}$ se declara membrul drept al ec. dif. $y' = f(x, y)$

$x_0 := 1 \quad y_0 := 1$ condițiile inițiale

$a := 1 \quad b := 2$ capetele intervalului

$n := 10$ numărul de intervale echidistante în care se împarte intervalul $[a, b]$

$h := \frac{b - a}{n}$ pasul, adică lungimea celor n intervale

Metoda Euler de găsit a soluției:

$i := 0..n$

$x_i := x_0 + i \cdot h$

$$y_{i+1} := y_i + h \cdot f(x_i, y_i)$$

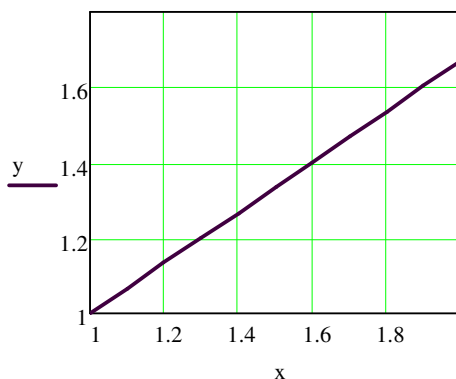
x =

	0
0	1
1	1.1
2	1.2
3	1.3
4	1.4
5	1.5
6	1.6
7	1.7
8	1.8
9	1.9
10	2

y =

	0
0	1
1	1.067
2	1.133
3	1.2
4	1.267
5	1.334
6	1.401
7	1.468
8	1.536
9	1.603
10	1.671
11	1.739

Reprezentarea grafică a soluției:

Aplicații:

1. Fie ecuația diferențială omogenă $xy' = y - xe^{\frac{y}{x}}$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=1, y_0=e$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Euler pe intervalul $[1, 2]$.

2. Fie ecuația diferențială cu variabile separabile $y' = \frac{e^x}{y(1+e^x)}$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=0, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Euler pe intervalul $[0, 2]$.

3. Fie ecuația diferențială cu variabile separabile $y' = \frac{2xy^2}{1-x^2}$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=2, y_0=2$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Euler pe intervalul $[2, 4]$.

4. Fie ecuația diferențială liniară $y' = y \sin x + 2x$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=0, y_0=0$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Euler pe intervalul $[1, 2]$.

3. Metoda Runge-Kutta de ordinul 4

Problemă Fie ecuația diferențială cu variabile separabile $xy' + y = y^2 \ln x$ și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=1, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Runge-Kutta de ordinul 4 pe intervalul $[1, 2]$.

Reprezentare grafică a soluției.

Indicație: Ecuația diferențială se rescrie sub forma

$$y' = \frac{y^2 \ln(x) - y}{x}, \quad x_0 = 1, y_0 = 1.$$

Program

$$f(x, y) := \frac{y^2 \cdot \ln(x) - y}{x} \quad \text{se declara membrul drept al ec. dif. } y' = f(x, y)$$

$$x_0 := 1 \quad y_0 := 1 \quad \text{condițiile inițiale}$$

$a := 1$ $b := 2$ capetele intervalului

$n := 10$ numarul de intervale echidistante in care se imparte intervalul $[a,b]$

$h := \frac{b-a}{n}$ pasul, adica lungimea celor n intervale

Metoda Runge-Kutta de ordinul 4:

$i := 0..n$

$x_1 := x_0 + i \cdot h$

$k1(x, y) := h \cdot f(x, y)$

$k2(x, y) := h \cdot f\left(x + \frac{h}{2}, y + \frac{k1(x, y)}{2}\right)$

$k3(x, y) := h \cdot f\left(x + \frac{h}{2}, y + \frac{k2(x, y)}{2}\right)$

$k4(x, y) := h \cdot f(x + h, y + k3(x, y))$

$y_{i+1} := y_i + \frac{1}{6} \cdot (k1(x_i, y_i) + 2 \cdot k2(x_i, y_i) + 2 \cdot k3(x_i, y_i) + k4(x_i, y_i))$

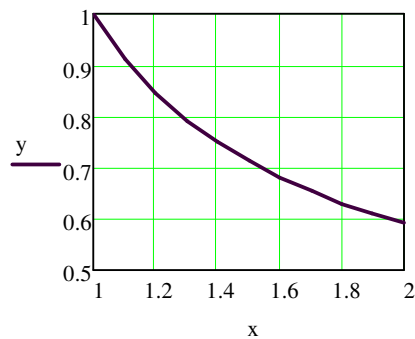
	0
0	1
1	1.1
2	1.2
3	1.3
4	1.4
5	1.5
6	1.6
7	1.7
8	1.8
9	1.9
10	2

x =

	0
0	1
1	0.913
2	0.846
3	0.792
4	0.748
5	0.712
6	0.68
7	0.653
8	0.63
9	0.609
10	0.591
11	0.574

y =

Reprezentarea grafică a soluției:

Aplicații:

1. Fie ecuația diferențială cu variabile separabile $xy' + y = y^2 \ln x$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=1, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Runge-Kutta de ordinul 4 pe intervalul $[1, 2]$.

2. Fie ecuația diferențială omogenă $y' = \frac{x+2y}{4x-y}$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=1, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Runge-Kutta de ordinul 4 pe intervalul $[-\pi, \pi]$.

3. Fie ecuația diferențială liniară $y' = 2\frac{y}{x} + x^3$

și punctul $M(x_0, y_0)$, unde $x_0=1, y_0=1$.

Să se determine analitic soluția care satisface problema lui Cauchy.

Să se determine soluția aproximativă prin metoda Runge-Kutta de ordinul 4 pe intervalul $[1, 3]$.